

**Ngôi cổ tự TỨ NGUYỆT ĐƯỜNG, Thị xã Hưng Yên,
một trong những trung tâm văn hóa giáo dục vào thế kỷ 17,
cần phải khôi phục lại.**

Thích Vân Phong

Đất Hưng Yên vào thời Trịnh Nguyễn phân tranh, có ngôi cổ tự rất quy mô đó là TỨ NGUYỆT ĐƯỜNG TỰ, một trong những trung tâm văn hóa giáo dục, liên tục đào tạo những thế hệ Thiền sư danh tiếng, nhằm phục hưng dòng Thiền Trúc Lâm; nơi Thiền sư Minh Châu - Hương Hải trụ trì và biết bao quan lại, nhân sĩ trí thức tìm đến quy y học Phật, kể cả các vị Vua chúa cùng Hoàng tộc. Rất tiếc là ngôi cổ tự này bây giờ không còn nữa.

Văn Miếu Xích Đằng

Nền chùa ngày nay là Văn miếu Xích Đằng. Ngôi cổ tháp Ngài Hương Hải Thiền sư (*trong khuôn viên của nhà dân*). Ngôi tháp Ngài Tăng thống Viên Thông phương trượng, một cao đệ của Thiền sư Minh Châu - Hương Hải (*trong khuôn viên của Văn Miếu Xích Đằng.*), cả hai ngôi cổ tháp toàn bằng đá, đã trở gan chịu đựng với phong sương tuế nguyệt, và thăng trầm biến đổi theo thời cuộc.

(1)

(2)

(3)

(4)

1. Tháp TS. Minh Châu – Hương Hải
2. Tháp Tăng thống Viên Thông – Hiền Mật

3. Linh vị TS. Minh Châu trong tháp

4. Linh vị Tăng thống Viên Thông trong tháp

Còn ngôi TỨ NGUYỆT ĐƯỜNG TỰ tái tạo lại thì quá khiêm tốn, đang xuống cấp trầm trọng, ở phía sau Văn miếu Xích Đằng, cách một cái ao (*ao chiếm diện tích khá rộng*).

Bức hoành treo chánh điện

Vào tháng Chạp cuối năm 2008, tôi có dịp đến kính viếng TỨ NGUYỆT ĐƯỜNG TỰ và hai ngôi cổ tháp ấy, thấy thật xót xa trong lòng, rồi cùng chia sẻ cùng với anh Phương (*đang phụ trách ngành văn hóa Thị xã Hưng Yên*), trong việc tái tạo trùng tu toàn bộ khu di tích. Anh Phương rất ngưỡng mộ Thiền Sư Minh Châu – Hương Hải và ước mơ bằng mọi cách để hỗ trợ khôi phục lại ngôi cổ tự này.

Văn Phong cùng anh Phương chia sẻ

Được biết anh Phương đang xúc tiến hồ sơ, lập dự án và phối hợp với chính quyền và Phật giáo địa phương, để hỗ trợ khôi phục lại ngôi cổ tự mà một thời vang bóng, trải bao thế kỷ mà dư âm vẫn văng vẳng với non sông đất Việt, qua điển tích Vua Lê Dụ Tông hỏi rằng:

“Trẫm nghe Thiền sư học rộng nhớ nhiều, vậy xin Thiền sư thuyết pháp cho nghe, để Trẫm hiểu được đạo.”

Ngài tâu rằng : Bàn Tăng có bốn câu kệ này, xin Bệ hạ để tâm, suy nghĩ :

*Phản văn tự kỷ mỗi thường quan,
Thẩm sát tư duy tử tế khan.*

*Mạc giáo mộng trung tâm tri thức,
Đương lai diện thượng đĩ sư nhan.*

Dịch:

*Nghe lại điều mình thấy những ngày,
Suy đi nghĩ lại kỹ càng hay.
Chớ tìm tri thức trong cơn mộng,
Có thể mới hay nhận được thầy.*

Vua hỏi tiếp :

Thế nào là tâm Phật, ý Tổ ?

Thiền sư Minh Châu - Hương Hải huấn thị :

*Nhận quá trường không,
Ảnh trần hàn thủy,
Nhạn vô di tích chi ý;
Thủy vô lưu ảnh chi tâm.
Dịch :*

*Nhận liệng giữa không,
Bóng chìm dưới nước,
Nhạn không để dấu ở lại;
Nước chẳng lưu bóng làm chi.*

(Thích Mật Thể dịch)

Kính đề nghị nghị chư vị lãnh đạo Phật giáo, các cơ quan sở tại địa phương tỉnh Hưng Yên, nên khôi phục lại ngôi cổ tự TỨ NGUYỆT ĐƯỜNG thành những di tích lịch sử văn hóa, làm nơi tham quan thăm viếng cho du khách trong nước, cũng như khách quốc tế, tìm hiểu cuộc đời và sự nghiệp của một vị Thiền sư suốt đời cống hiến, phụng sự cho đạo pháp, mưu cầu hạnh phúc cho dân tộc, và giáo dục truyền thống yêu nước cho con cháu mai sau..

Thích Vân Phong